

Lausunto

15.12.2025

Asia: VN/35056/2025

Lausuntopyyntö maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta susikiintiöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maa- ja metsätalousministeriö

kirjaamo.mmm@gov.fi

Viitteenne VN/35056/2025

Maa- ja metsätalousministeriön asetus alueellisen kiintiön nojalla sallit-tavasta suden metsästyksestä metsästysvuonna 2025–2026

Pohjanmaan liitto kiittää maa- ja metsätalousministeriötä mahdollisuudesta antaa lausunto ajankohtaiseen susien kannanhoidolliseen metsästyksen liittyvään asetukseen.

Pohjanmaan liiton maakuntahallitus on viime vuosikymmenen aikana ottanut useamman kerran kantaa susikannan huolestuttavaan kehitykseen läntisessä Suomessa. Pohjanmaan liitto järjesti esimerkiksi vuonna 2018 maakunnallisen susifoorumin, jossa keskusteltiin Suomen johtavien asiantuntijoiden johdolla Suomen suurpetopolitiikasta sekä susikannan tilanteesta Suomessa ja Pohjanmaalla. Pohjanmaan liitto on aiemmissa lausunnoissaan tuonut esille muun muassa seuraavia näkökulmia:

- Lainsäädäntöä olisi tarkistettava, jotta voidaan nopeammin ja tehokkaammin ryhtyä toimenpiteisiin, joilla estetään susien tottuminen ihmisten läsnäoloon.
- Susikannan sääntelyssä tulisi huomioida alueen sosiaalinen kestävyys.
- Susikannan seurantatietojen tulisi olla ajan tasalla.

- Suurpetoasioista pitäisi käydä asiapitoista ja ratkaisukeskeistä vuoropuhelua
- Suurpetovahingoista kärsineille pitäisi maksaa täysimääräiset vahingonkorvaukset.

Susien kannanhoidolliseen metsästykseen liittyneet aloitteet eivät ole kuitenkaan viime vuosien aikana edenneet käytännön toteutukseen, ja sen seurauksena susikanta on kasvanut nopeasti ja ylittänyt reilusti maa- ja metsätalousministeriön asettaman suotuisan suojelutason viitearvon eli 273 sutta. Luonnonvarakeskuksen (Luke) arvioiden mukaan maaliskuussa 2025 Suomessa arvioidaan olleen 430 (413–465) sutta, ja Luke odottaa kannan kasvavan noin kymmenen prosenttia vuodessa. Luken kanta-arvio perustuu useisiin riippumattomiin lähteisiin – kuten riistakamerahavaintoihin, jälkihavaintoihin, pentuehavaintoaineistoihin, SRVA-tietoihin sekä DNA-näytteisiin. Huomionarvoista on, että sudet eivät jakaudu tasaisesti koko Suomeen, vaan susikanta on viime vuosien aikana levinnyt erityisesti Länsi- ja Lounais-Suomeen.

Tämä kehityksen seurauksena Pohjanmaalla suden aiheuttamat vahingot, koirasusiesiintymät sekä toistuvat pihavierailut ovat muodostaneet kasvavan haasteen maataloudelle, eläinten hyvinvoinnille, turvallisuudelle ja sosiaaliselle kestävyydelle. Pohjanmaan rannikkoalueilla – erityisesti Kaskisissa ja Närpiössä – lammasvahingot ovat olleet valtakunnallisesti suurimpia, vuonna 2025 noin 140 tapettua lammasta. Vahingot ovat kohdistuneet sekä yksittäisiin tiloihin että laajempiin tuotantokokonaisuuksiin vaarantaen elinkeinon jatkuvuuden. Pohjalaismaakunnissa on havaittu myös useita koirasusiepäilyjä ja -reviirejä. Koirasudet ovat haitallinen vieraslaji, joiden poistamiseen ei riitä reaktiivinen poikkeuslupajärjestelmä. Kannanhoidollinen metsästys mahdollistaa koirasusiongelman järjestelmällisen ja ripeän hallinnan.

Susikannan kasvaessa ilman kannanhoidollista metsästystä, susien peloton käyttäytyminen on lisääntynyt Pohjanmaan taajamissa, kylissä ja saaristossa. Toistuvat havainnot susien käynneistä kotipihoilla, navetoiden ja lampoloiden yhteydessä ja koulureittien läheisyydessä, ovat heikentäneet asukkaiden turvallisuuden tunnetta ja luottamusta viranomaisiin. Tämä turvattomuuden tunne on vaikuttanut maaseudun vetovoimaan ja lasten sekä nuorten liikkumiseen. Alueen asukkaat kokevat, että nykyinen järjestelmä ei riittävästi tunnista maaseudun arkea ja heidän tuntemaa turvattomuutta.

Suden suojeluasema muuttui Euroopan luontodirektiivissä vuonna 2025. Susi siirtyi direktiivin liitteestä IV (lajit, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua) liitteeseen V (lajit, joiden ottaminen luonnosta voi vaatia hyödyntämisen sääntelyä). Tämän seurauksena suden metsästys on lähtökohtaisesti mahdollista, kunhan samalla huolehditaan siitä, että suden suotuisa suojelutaso ei vaarannu. Koska tätä pelkoa ei ole kannan voimakkaan kasvun seurauksena ole havaittavissa, maa- ja metsätalousministeriö lähti hakemaan suden kannanhoitoon uudenlaista ja pitkäaikaista ratkaisua. Ratkaisulla pyritään varmistamaan, että susikanta pysyy suotuisalla suojelutasolla, elinvoimaisena ja osana Suomen luontoa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksessa esitetään kiintiö suden metsästykseen sekä aluekohtaiset kiintiöt. Pohjanmaan liiton mielestä kannanhoidollinen metsästys parantaa luottamusta viranomaisiin ja vahvistaa sosiaalisen kestävyys toteutumista, joka on osa susipolitiikan keskeistä tavoitetta. Tämä on myös linjassa nykyisen hallitusohjelman tavoitteiden kanssa. Pohjanmaan liitto on vakuuttunut siitä, ettei esitetty 100 suden kiintiö vaaranna susikannan suotuisaa suojelutasoa. Kanta pysyy selvästi viitearvon yläpuolella ja jää biologisesti kestävä tasolle myös alueellisen poistuman jälkeen. Pohjanmaalle Kaskisen ja Närpiön alueelle osoitettu kiintiö on 8 yksilöä, mitä voi pitää varsin kohtuullisena ottaen huomioon aiemmin esitetyt susien aiheuttamat merkittävät vahingot ja pihahavainnot tiheästi asutulla rannikko- ja maaseudulla. Kuten aiemmin tuotiin esille, Luken ennusteet osoittavat kannan kasvavan edelleen ilman hallittua verotusta. Kannanhoidollinen metsästys vähentää riskiä äkillisestä kannan noususta ja hallitsemattomista uusista reviireistä Pohjanmaalle.

Pohjanmaan liiton mielestä on tärkeää, että aiemmista kokemuksista opitaan ja kohdistetaan kannan hoidollinen metsästys nyt ensisijaisesti kokonaisuun laumoihin ja koirasusialueisiin, jolloin laumojen hajoamisriski minimoidaan. Suunnitelmallinen laumakohtainen verotus on osoittautunut toimivammaksi kuin yksittäisiin yksilöihin kohdistuva poikkeuslupapyynti. Suojaustoimenpiteitä on käytetty jo laajasti Pohjanmaalla, mutta ne eivät yksin riitä: erityisesti saaristossa ja avoimissa maisemissa aitojen ylläpito on kallista ja käytännössä erittäin haastavaa. Myös koirasusien poistaminen edellyttää aktiivisia toimia, joita pelkät ei-tappavat keinot eivät ratkaise. Koirasusien poistaminen on välttämätöntä luonnon monimuotoisuuden ja geneettisen puhtauden turvaamiseksi.

Hallittu kannanhoidollinen metsästys pitää Pohjanmaan liiton mielestä susikannan suotuisalla tasolla ja vähentää vahinkoja ja konflikteja sekä parantaa suden hyväksyttävyyttä, kun asukkaat kokevat susikannan hallinnan olevan ennakoitavaa ja reilua. Pohjanmaan liitto korostaa sitä, että kannanhoidollinen metsästys on keskeinen osa laajempaa kokonaisuutta, johon kuuluvat myös vahinkojen ennaltaehkäisy, seuranta ja alueellinen yhteistyö. Pohjanmaan liitto on valmis omalla panoksellaan edistämään suurpetopolitiikan alueellista yhteistyötä myös tulevaisuudessa.

Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto

Mats Brandt

maakuntajohtaja

Kimmo Riusala

aluekehitysasiantuntija

Brandt Mats

Österbottens förbund Pohjanmaan liitto Regional Council of Ostrobothnia

Riusala Kimmo

Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto